

Uchwała

Komisji habilitacyjnej powołanej w dniu 3 września 2018 r. przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów, na podstawie art. 18a ust. 5 z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. z 2017 poz. 1789)

w sprawie:

**przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr inż. Zbigniewa GAJEWSKIEGO
w dziedzinie nauk rolniczych, w dyscyplinie ogrodnictwo**

§ 1

Komisja w składzie siedmioosobowym na posiedzeniu dnia 19 listopada 2018 r., w jawnym głosowaniu, działając zgodnie z wyżej wymienioną ustawą, uwzględniając rozporządzenie MNiSW z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego oraz rozporządzenie MNiSW w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora z dnia 19 stycznia 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 261) **pozytywnie opiniuje wniosek o nadanie dr inż. Zbigniewowi Gajewskiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych, w dyscyplinie ogrodnictwo. Wynik głosowania: 5 głosów za, 1 głos przeciw, 1 głos wstrzymujący się.**

§ 2

Integralną częścią niniejszej uchwały jest załącznik nr 1, stanowiący jej uzasadnienie.

§ 3

Komisja w składzie:

1) prof. dr hab. Monika Kozłowska	– przewodnicząca
2) dr hab. Renata Wojciechowska	– sekretarz
3) prof. dr hab. Anna Mikula	– recenzent
4) dr hab. Bożena Denisow	– recenzent
5) dr hab. Alina Stachurska-Swakoń	– recenzent
6) prof. dr hab. Edward Kunicki	– członek
7) dr hab. Paweł Olejniczak	– członek

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

przekazuje niniejszą uchwałę Dziekanowi Wydziału Biotechnologii i Ogrodnictwa Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

Kraków, 19 listopada 2018 r.

Załącznik nr 1
do Uchwały komisji habilitacyjnej

UZASADNIENIE

pozytywnej opinii wniosku o nadanie dr. inż. Zbigniewowi Gajewskiemu stopnia doktora habilitowanego nauk rolniczych w dyscyplinie ogrodnictwo

Dr inż. Zbigniew Gajewski ukończył jednolite studia magisterskie w 1993 roku na Wydziale Ogrodniczym (obecny Wydział Biotechnologii i Ogrodnictwa) Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie na podstawie pracy pt.: „Warunki występowania storczykowatych (Orchidaceae) w okolicach Trzebini”, którą wykonał pod kierunkiem dr Zbigniewa Pindla, uzyskując tytuł zawodowy magistra inżyniera ogrodnictwa. W 1995 roku został zatrudniony na etacie asystenta naukowo-dydaktycznego w Katedrze Botaniki ówczesnego Wydziału Ogrodniczego. Stopień doktora nauk rolniczych w zakresie ogrodnictwa uzyskał w 2003 roku na podstawie rozprawy „Wpływ wybranych fungicydów na rozprzestrzenianie się wirusa brązowej plamistości pomidora (TSWV) w uprawie szklarniowej pomidora (*Lycopersicon esculentum* Mill.)” wykonanej pod opieką dr hab. inż. Tadeusza Kobyłko. Rok po obronie doktoratu został awansowany na etat adiunkta naukowo-dydaktycznego w Katedrze Botaniki i Fizjologii Roślin w/w Wydziału. Od 1 lipca 2016 pracuje na stanowisku asystenta naukowo-dydaktycznego w Instytucie Biologii Roślin i Biotechnologii w Zakładzie Botaniki i Fizjologii Roślin Wydziału Biotechnologii i Ogrodnictwa Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

Na recenzentów w postępowaniu habilitacyjnym Kandydata, Centralna Komisja ds. Stopni i Tytułów powołała: prof. dr hab. Annę Mikułę (Polska Akademia Nauk Ogród Botaniczny, Centrum Zachowania Różnorodności Biologicznej w Powsinie), dr hab. Bożenę Denisow (Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie) i dr hab. Alinę Stachurską-Swakoń (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie).

Ocena osiągnięcia naukowego

Osiągnięciem naukowym, dającym podstawę do ubiegania się o uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego jest monografia pt. „Prognozowanie wystąpień faz fenologicznych pierwiosnki omączonej *Primula farinosa* L. (Primulaceae) – krytycznie zagrożonego gatunku – w odniesieniu do fenologii innych składników lokalnej flory i panujących warunków termicznych” opublikowana przez Wydawnictwo Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie w 2018 roku (Zesz. Nauk. 417, Rozprawa Nr 540).

W ocenie większości Recenzentów oraz członków Komisji habilitacyjnej, praca stanowi cenne opracowanie ze względu na unikalność podjętego tematu, pracochłonność i trudności w

przewodzeniu obserwacji terenowych oraz podjęcie działań ochrony czynnej w odniesieniu do zagrożonej populacji *Primula farinosa*. Osiągnięcie naukowe Habilitanta posiada oryginalne walory poznawcze (poznanie biologii zagrożonego gatunku) i metodyczne (związane z prognozowaniem faz fenologicznych pierwiosnki omączonej) oraz może mieć znaczenie praktyczne w ochronie populacji tego gatunku w Polsce. Stanowi narzędzie do prowadzenia kolejnych programów konserwatorskich, dedykowanych zachowaniu i odnawianiu zagrożonej populacji pierwiosnki.

Zarówno w recenzjach jak i na posiedzeniu Komisji podniesiono niedociągnięcia przedłożonej monografii. Dotyczyły one m.in. mało-przejrzystego sposobu prezentacji wyników, nieprecyzyjnie zdefiniowanego tytułu monografii, małego zakresu badań, braków w analizie statystycznej wyników czy też niedostatecznej rejestracji danych meteorologicznych w odniesieniu do fenologii obserwowanych gatunków.

Prof. dr hab. Anna Mikuła uważa, że cel badań został zdefiniowany nieprecyzyjnie, a metody, którymi posłużył się Habilitant są bardzo ubogie. Wniosła uwagi do dyskusji wyników, wskazując, że Autor nie ma umiejętności w pisaniu prac naukowych. Wskazała, że praca nie zawiera elementów nowatorskich, ma niewielką wartość naukową i jest pozbawiona wartości odkrywczej. Uznała, że jedyną zaletą uzyskanych rezultatów jest aspekt praktyczny w odniesieniu do tworzenia stanowisk zastępczych zagrożonego gatunku, a zgromadzona wiedza może być podstawą do dalszych pogłębionych badań. W końcowej ocenie, Pani Recenzent wskazała, że przedstawione osiągnięcie nie prezentuje wartości naukowej na poziomie habilitacyjnym.

W opinii dr hab. Bożeny Denisow, obserwacje fenologiczne podjęte przez Habilitanta mają istotne znaczenie praktyczne dla opracowania skutecznych działań ochronnych i konserwatorskich pierwiosnki omączonej. Pomimo niedociągnięć, minimalny poziom niezbędny do pozytywnej oceny osiągnięcia naukowego został spełniony. Podobne stanowisko przedstawiła dr hab. Aliny Stachurskiej-Swakoń, dodając że badania wykonane przez Habilitanta są obecnie rzadko podejmowane (m.in. ze względu na pracochłonność obserwacji terenowych), a jednak ostatnio często się z nich korzysta. Nowe informacje, które wnosi osiągnięcie Kandydata wiążą się z biologią pierwiosnki, a fenologia jest jej częścią.

Prof. dr hab. Edward Kunicki podkreślił, że naukowym osiągnięciem rozprawy jest opracowanie dwóch metod pozwalających na przewidywanie występowania faz fenologicznych pierwiosnki omączonej. Wskazał na aspekt istotny dla praktyki związany z ochroną czynną zagrożonego gatunku i zwrócił uwagę na skuteczność użycia prostych metod badawczych w osiągnięciu założonych celów. Natomiast w opinii dr hab. Pawła Olejniczaka monografia jest spójnym, oryginalnym opracowaniem naukowym, z istotnym wkładem w poznanie biologii zagrożonego gatunku, choć wielowymiarowa analiza statystyczna wyników dałaby dodatkowe informacje. Uznał jednak, że wykonane badania i analizy mogą stanowić przykład dobrej praktyki w odniesieniu do ochrony *in situ* innych ginących gatunków. Podkreślił, że wykorzystanie pierwiosnki omączonej w hodowlach ogrodniczych mogłoby być skutecznym narzędziem jej ochrony, co potwierdza istotny aspekt aplikacyjny.

Uwzględniając wszystkie opinie członków Komisji habilitacyjnej, pomimo zastrzeżeń zawartych w recenzjach i podniesionych w dyskusji, osiągnięcie naukowe dr. inż. Zbigniewa Gajewskiego stanowi istotny wkład w rozwój nauk rolniczych w dyscyplinie ogrodnictwo i spełnia kryteria formalne oraz merytoryczne „osiągnięcia naukowego” w rozumieniu art. 16 ust. 2 pkt 1 Ustawy.

Ocena pozostałego dorobku naukowego i aktywności badawczej

Dorobek dr inż. Zbigniewa Gajewskiego, poza omówionym osiągnięciem obejmuje 27 prac naukowych, z których 23 powstały po uzyskaniu stopnia doktora. W skład dorobku uzyskanego po doktoracie wchodzi 21 prac oryginalnych (6 wydanych na łamach czasopism z bazy JCR, pozostałe 15 w czasopismach z listy B MNiSW) oraz dwa rozdziały w monografiach. Wyniki badań Habilitant prezentował na 13-stu konferencjach krajowych i 4-rech międzynarodowych.

Sumaryczna liczba punktów MNiSW dorobku (poza osiągnięciem naukowym i zgodnie z rokiem ukazania się prac) wynosi 264, sumaryczny współczynnik Impact Factor (IF) wg bazy JCR zgodny z rokiem ukazania się pracy – 10,701, liczba cytowań wg Web of Science wynosi 9, a Index Hirscha 2. Kandydat był wykonawcą siedmiu krajowych projektów badawczych. Wygłaszał referaty na sympozjach, seminariach i konferencjach naukowych.

Badania prowadzone przez dr inż. Zbigniewa Gajewskiego koncentrują się wokół kilku zagadnień: większość prac dotyczy ekologii populacji oraz ochrony gatunków chronionych w Polsce, inne – chorób wirusowych roślin uprawnych, a ostatnie – wykorzystania roślin w fitoremediacji. Zwrócono uwagę na interdyscyplinarny charakter prac badawczych oraz szeroki wachlarz narzędzi, którymi posługuje się Kandydat, m.in. technikami diagnostycznymi, mikroskopowania i obrazowania. Co bardzo istotne, badania i osiągnięcia Habilitanta mają znaczenie aplikacyjne, w szczególności te związane z ekologią i ochroną gatunków zagrożonych. Podkreślono udział Habilitanta w dwóch grantach (KBN i MNiSW) oraz pięciu projektach badawczych związanych z ochroną i konserwacją roślin chronionych.

Wszyscy członkowie Komisji przyznali, że uzyskane wskaźniki naukometyczne opublikowanych prac należą do stosunkowo niskich, jednak w większości uznano, że zainteresowania badawcze Kandydata są szerokie, a podjęte badania mają wartość aplikacyjną. Dorobek jest też efektem współpracy Kandydata z innymi badaczami i zespołami z innych ośrodków naukowych. Kandydat, wykorzystując swoje umiejętności metodyczne, podnosi wartość wspólnych publikacji, ważnych dla szerokiego ogrodnictwa.

W opinii dr hab. Bożeny Denisow i dr hab. Aliny Stachurskiej-Swakoń, niska cytowalność w bazie Web of Science jest odbiciem lokalnego charakteru badań (flora regionalna) oraz publikowania w czasopismach o ograniczonym zasięgu oddziaływania. W ostatnich latach jednak daje się zaobserwować wzrost cytowań prac współautorskich dr. Gajewskiego. Jego prace są też cytowane przez specjalistów z podobnej dziedziny poza bazą publikacji indeksowanych (m.in. w pozycjach książkowych). Również dr hab. Paweł

Olejniczak i prof. Edward Kunicki przychylają się do głosu w/w recenzentów, że o małej liczbie cytowań decyduje specyfika badań naukowych. Podkreślono jednak, że tematyka jest bardzo cenna dla ochrony przyrody w Polsce i zachowania jej cennych walorów, a dokonane odkrycia mają duży ciężar aplikacyjny.

Prof. dr hab. Anna Mikuła, nawiązując w dyskusji do swojej recenzji podkreśliła, że dorobek naukowo-badawczy Habilitanta oraz wskaźniki naukometryczne są zbyt słabe i nie wystarczają do ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego. Recenzentka wskazała też na ubogi merytoryczny udział dr. Zbigniewa Gajewskiego w powstawaniu prac z ministerialnej listy A oraz na nierozpoznawalność Habilitanta na arenie międzynarodowej. W Jej opinii, nie podejmując badań z własnej inicjatywy, Kandydat nie zbudował solidnego warsztatu, na którym mogliby bazować Jego przyszli wychowankowie.

W podsumowaniu, Komisja większością swych opinii uznała, że biorąc pod uwagę wartość merytoryczną, metodyczną i aplikacyjną wszystkich publikacji, a także osiągnięte wskaźniki naukometryczne (choć stosunkowo nie wysokie), dorobek naukowy dr inż. Zbigniewa Gajewskiego jest wystarczający i spełnia wymogi stawiane kandydatom ubiegającym się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych, w dyscyplinie ogrodnictwo.

Ocena działalności dydaktycznej, popularyzatorskiej, organizacyjnej oraz współpracy międzynarodowej

Dr inż. Zbigniew Gajewski jest aktywnym nauczycielem akademickim o bogatym doświadczeniu dydaktycznym z zakresu botaniki, ochrony przyrody i mikroskopii elektronowej. Prowadzi zajęcia dydaktyczne (ćwiczenia laboratoryjne, terenowe, wykłady) na kierunkach: Architektura krajobrazu, Ogrodnictwo, Sztuka Ogrodowa, Technologia Roślin Leczniczych i Prozdrowotnych, Zootechnika. Do realizowanych przedmiotów należą m.in.: Botanika, Ekologia, Ekologia i ochrona środowiska, Fitosocjologia, Kształtowanie krajobrazu i ochrona przyrody. W ramach programu Erasmus prowadził w języku angielskim przedmiot Plant Virology. Był promotorem 8 prac magisterskich i 4 inżynierskich oraz recenzentem 16-stu prac dyplomowych.

Szczególnie aktywnie angażował się w opiekę nad studentami działającymi w kołach naukowych (Międzywydziałowej Sekcji Polsko-Ukraińskie Badania w Karpatach Wschodnich oraz wydziałowej Sekcji Botaniki i Ekologii). W ramach tej działalności zorganizował kilka wielodniowych obozów naukowych na Ukrainę, sprawując opiekę merytoryczną nad studentami, a także uczestniczył w organizowaniu projektu Polsko-Ukraińskiego. Prowadził wykłady popularyzatorskie m.in. w ramach Uniwersytetu dla Młodzieży, słuchaczy Uniwersytetu III Wieku oraz organizował Dni Otwarte Wydziału, Festiwal Nauki, spotkania z młodzieżą (w tym zajęcia terenowe).

Habilitant brał udział w realizacji dwóch grantów badawczych oraz pięciu projektach, związanych z ochroną i konserwacją roślin chronionych (w jednym z nich pełnił funkcję kierownika). Wykonał 9 ekspertyz na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie. Aktywnie współpracuje z innymi jednostkami naukowymi krajowymi (np. SGGW Warszawa), zagranicznymi (PIENAP Słowacja, Instytut Genetyki w Lednicach) oraz samorządowymi (RDOŚ w Krakowie, Ojcowskim Parkiem Narodowym, Zakładem Górniczo-Hutniczym „Bolesław” w Bukownie). Uczestniczył w dziewięciu różnorodnych warsztatach i kursach szkoleniowych, podnosząc swoje kwalifikacje zawodowe i kompetencje dydaktyczne (m.in. kurs e-learningu). Odbył jeden 2-miesięczny staż naukowy na Uniwersytecie G. Mendla w Brnie. Angażuje się aktywnie w prace organizacyjne na rzecz macierzystego Wydziału i Uczelni, pracując w Komisjach Wydziałowych (rekrutacyjnej, dydaktycznej, ds. nagród), był członkiem Rady Wydziału oraz członkiem Uczelnianej Komisji Inwentaryzacyjnej.

W swojej recenzji, prof. Anna Mięka podkreśliła doświadczenie dydaktyczne Habilitanta i Jego zaangażowanie w działalność dydaktyczną na rzecz uczelni i studentów. Przedstawiła zastrzeżenia m.in. pod względem małej aktywności dr Zbigniewa Gajewskiego w zakresie współpracy międzynarodowej oraz braku aktywności na rzecz środowiska naukowego (np. nie recenzował projektów badawczych ani publikacji). W podsumowaniu Recenzentka uznała, że Habilitant nie spełnia większości kryteriów w ocenie omawianego obszaru działalności.

Dr hab. Bożena Denisow, w swojej opinii wskazała na zaangażowanie dr. Zbigniewa Gajewskiego w proces dydaktyczny na macierzystej Uczelni, współpracę w obrębie jednostek własnego Uniwersytetu oraz z zespołami krajowymi i zagranicznymi. Jednak zaznaczyła brak udziału Habilitanta w dyskusji szerszej społeczności naukowej. Niemniej uznała Jego dorobek dydaktyczno-organizacyjno-popularyzatorski za wystarczający. Podkreśliła również, że praca ze studentami w kołach naukowych jest pracochłonna i społecznie istotna, w którą angażuje się niewielu nauczycieli akademickich.

Podobnie podsumowała swoją ocenę dr hab. Alina Stachurska-Swakoń, podkreślając, że Habilitant jest aktywnym członkiem wspólnoty akademickiej angażującym się też w upowszechnianie wiedzy naukowej.

W dyskusji na posiedzeniu Komisji habilitacyjnej nad tą częścią oceny, wszyscy Recenzenci podtrzymali wyrażone wcześniej opinie.

W ocenie członka komisji, dr hab. Pawła Olejniczaka dorobek Kandydata w omawianej kwestii jest wystarczający dla uzyskania stopnia doktora habilitowanego, a prof. Edward Kunicki podkreślił znaczącą działalność dydaktyczną i organizacyjną na rzecz macierzystej Uczelni oraz dorobek popularyzatorski.

Dr hab. Renata Wojciechowska potwierdziła duże zaangażowanie Habilitanta w działalność dydaktyczną i organizacyjną na rzecz Uczelni. Wskazała na Jego obciążenie dydaktyczne, zaangażowanie w efektywną działalność studenckich kół naukowych, wymieniła kilka przedmiotów autorskich. Podkreśliła pracowitość, obszerną wiedzę, precyzję

oraz uczciwość w powadzonych badaniach, co skutkuje chętnym zapraszaniem Go do współpracy.

Wniosek końcowy

Po szczegółowej dyskusji nad osiągnięciem naukowym, pozostałym dorobkiem oraz zaangażowaniem w zakresie aktywności dydaktyczno-organizacyjnej, popularyzatorskiej i w ramach współpracy międzynarodowej, komisja habilitacyjna na posiedzeniu w dniu 19 listopada 2018 r. oceniła, że wymogi stawiane Habilitantowi są spełnione na niskim poziomie, niemniej wnoszą wartości poznawcze i praktyczne w rozwój dyscypliny ogrodnictwo.

Komisja w głosowaniu jawnym: 5 głosów za, 1 głos przeciw, 1 głos wstrzymujący się, przychyliła się do stanowiska, że **dr inż. Zbigniew Gajewski** spełnia wymagania zawarte w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. z 2017 r. poz. 1789 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r (Dz. U. nr. 196, poz. 1165), stąd pozytywnie opiniuje wniosek o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk rolniczych w dyscyplinie ogrodnictwo.

Sekretarz komisji

dr hab. Renata Wojciechowska

Przewodniczący komisji

prof. dr hab. Monika Kozłowska

Kraków, 19 listopada 2018 r.